

Motion till riksdagen 2013/14:Sk435

av **Stefan Svanström (KD)**

Ett förbättrat stöd för resor till och från jobbet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur möjligheten att göra skattefria resor till och från jobbet kan förbättras i enlighet med motionens intentioner.

Motivering

Arbetslinjen och full sysselsättning är bärande idéer och mål för den svenska ekonomiska politiken. Det inbegriper alla typer av åtgärder som kan öka antalet sysselsatta, och få människor att lämna utanförskap och bidragsberoende till förmån för en anställning.

Alliansregeringen har genom fyra jobbskatteavdrag, och förslag om ett femte, medverkat till att det ska löna sig bättre att arbeta än att inte arbeta. Det har medfört att trösklarna att gå från bidragsförsörjning till någon typ av arbete har minskat väsentligt.

Samtidigt finns det trösklar som inte lika lätt kan tas bort via generella avdrag. Det rör exempelvis de ökade kostnader som uppkommer när man går från arbetslös till anställd, allt ifrån behovet av arbetskläder till ökade kostnader för mat och resor.

I inkomstdeklarationen finns möjligheter att göra avdrag för kostnader som krävs för inkomstens förvärvande. Likaså finns möjligheter att, i vissa fall, göra avdrag för resor till och från jobbet samt ökade levnadsomkostnader som t ex dubbel bosättning i samband med flytt till annan ort. Gemensamt för dessa avdragsmöjligheter – utom ökade levnadsomkostnader – är att det krävs en viss lägsta nivå för att överhuvudtaget kunna yrka på ett avdrag.

När det gäller reseavdraget omfattar det under år 2013 endast den som har kostnader för resor till och från arbetet på minst 10 000 kronor per år, under förutsättning att avståndet till arbetet är minst två kilometer. På överstigande

Fel! Okänt namn på

belopp medges ett avdrag mot inkomst av tjänst, vilket medför att förmånen motsvarar den högsta marginalskatten som en person betalar. För en höginkomsttagare innebär det att så mycket som 55 procent av kostnaden dras av från skatten, medan en låg- och medelinkomsttagare kan räkna med att få tillbaka 30 procent.

Med nuvarande utformning begränsas reseavdraget främst till dem som har långt mellan arbetet och bostaden, vilket är bra för rörligheten exempelvis när någon får ett jobb på prov eller en tillfällig anställning på en ny ort. För den som arbetspendlar permanent blir avdraget istället en förmån som gör det möjligt att bo långt ifrån sin arbetsplats, vilket dessvärre medför stora konsekvenser avseende vägslitage samt klimat- och miljöpåverkan. I en studie från december 2012 uppskattade teknikonsultföretaget WSP att hela 16 procent av de klimatpåverkande utsläppen från biltrafiken i Mälardalen och Norrland går att hänföra till reseavdragen. Om de slopas beräknar WSP att utsläppen av klimatgaser minskar med motsvarande siffra, samtidigt som energianvändningen minskar med 10 procent.

WSP påtalar i sin studie också att det finns ett omfattande fusk med de befintliga reseavdragen. Baserat på siffror från en granskning som Skatteverket gjorde beräknar man den årliga kostnaden för fusk till ett skattebortfall på 1,7 miljarder kronor, eller drygt 30 procent av hela skatteavdragets värde. Fusket är svårt att kontrollera, eftersom det inte finns något tillförlitligt sätt att skilja arbetsresor från andra resor i eget fordon.

Mot denna bakgrund menar jag att det nu är hög tid att utreda om reseavdragen kan förbättras så att de bättre fyller sitt syfte att minska trösklarna till arbete, samtidigt som man minskar möjligheten till fusk och överutnyttjande och premierar ett miljömässigt resande till och från jobbet. Detta kan göras på flera sätt, men ett tänkbart sätt vore att istället låta arbetsgivaren bekosta den anställdes resekostnader som en skattefri förmån. Enligt riksdagens utredningstjänst (RUT) beräknas det nuvarande skattebortfallet från reseavdragen till 5,2 miljarder kronor för 2014. Om detta istället användes till en generell reseförmån, och den kom alla förvärvsarbetande till del och utnyttjades fullt ut, skulle det räcka till en skattefri subvention på knappt 6 000 kronor per år, eller nästan 550 kronor per månad i arbete (beräknat på 11 månader per år). Förmånen bör i sådana fall också kunna omfatta samtliga reseslag, såsom kollektivtrafikkort, resa med egen bil eller fri tillgång till cykel. För att bättre koppla förmånen till faktiska arbetsresor bör den endast omfatta de dagar som det faktiskt företagits en resa till och från jobbet. Mycket talar också för att den nuvarande begränsningen i avstånd mellan arbete och bostad på minst två kilometer ska finnas kvar, så att förmånen endast träffar dem som har ett verkligt behov av att kunna resa till och från jobbet.

För den som får anställning på annan ort bör en utökad skattefri förmån för resor till och från jobbet kunna medges. Denna bör täcka väsentligt högre resekostnader, förslagsvis upp till 2 500 kronor per månad, så att den blir jämförbar med dagens avdrag. Det bör övervägas om en sådan förmån ska begränsas till att endast medges om det finns särskilda skäl (t ex en tillfällig eller ny anställning i samband med flytt), eller om denna del av förmånen ska

Fel! Okänt namn på

vara tidsmässigt begränsad så att de negativa effekterna på klimat och miljö begränsas.

Det bör utredas hur den exakta utformningen av ett förbättrat stöd för resor till och från jobbet ska se ut samt hur reformen kan finansieras inom ramen för det nuvarande reseavdraget. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 4 oktober 2013

Stefan Svanström (KD)